

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје
Архитектонски факултет

ИЗВЕШТАЈ
ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА НА АРХИТЕКТОНСКИОТ ФАКУЛТЕТ
ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
ЗА ПЕРИОДОТ 2019-2021 ГОДИНА

- Учебна 2019/2020 година -
- Учебна 2020/2021 година -

Скопје
декември, 2021 година

СОДРЖИНА

1. ПРОЦЕС НА САМОЕВАЛУАЦИЈА	1
Цели на процесот на самоевалуација	
Комисија за самоевалуација на Архитектонски факултет - Скопје	
Спроведување на процесот на самоевалуација	
2. ОПИС НА ФАКУЛТЕТОТ	3
Историјат на Факултетот	
Организациона структура на Факултетот	
3. НАСТАВНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС	5
Студиски програми	
Реализацијата на студиските и предметни програми	
Наставно-научен, соработнички и административен кадар	
Студенти	
4. РЕЗУЛТАТИ ОД АНКЕТИРАЊЕТО НА СТУДЕНТИТЕ	13
5. НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА И АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	15
Научно-истражувачка дејност	
Апликативна дејност	
6. СОРАБОТКА СО ЈАВНОСТА И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	17
Договори за соработка	
Академска мобилност	
Визитинг професори	
Меѓународно вмрежување	
7. ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ И ДЕЈНОСТИ	19
Отворени предавања	
Меѓународна летна школа за архитектура	
Изложби	
Публикации	
Други промотивни активности	
8. ПРОСТОРНИ И ФИНАНСИСКИ УСЛОВИ НА РАБОТЕЊЕТО	23
Материјално-просторни услови на Факултетот	
Финансиско работење	
9. ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА И ПРЕПОРАКИ	26

1. ПРОЦЕС НА САМОЕВАЛУАЦИЈА

Цели на процесот на самоевалуација

Преку процесот на самоевалуација Факултетот самостојно ги анализира и оценува постигнатите резултати на работата во сите релевантни сфери на своето делување. Во рамките на востановениот систем на внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите, покрај постојаната работа на развој на наставните содржини, план за реализација на наставата и извештај за степенот на реализацијата на истата, континуирана евалуација на студентите и надворешна евалуација преку оценување на остварувањето на студиската програма на петгодишните интегрирани студии од прв и втор циклус по архитектура, - Комисијата за самоевалуација на Факултетот редовно ги следи ставовите на студентите (преку анонимна Анкетата за оценување на квалитетот на наставата за секој изминат семестар), како и состојбата со наставниот кадар, просторните услови, финансиската состојба, меѓународната соработка и останатите активности.

Комисија за самоевалуација на Архитектонски факултет - Скопје

Комисијата за самоевалуација при Архитектонскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје е формирана со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот, донесена на неговата прва седница од 29.9.2017 година. Со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот, донесена на 43. седница од 16.1.2020 година, проф. д-р Јасмина Сиљаноска е назначена за член на Комисијата, на местото на пензионираниот член проф. д-р Иванка Кировска, а делегирани се и двајца претставници од редот на студентите на Факултетот со мандат од една година. Извештајот за самоевалуација за периодот 2019/2021 (за учебните години: 2019/2020 и 2020/2021 го изготви Комисијата во состав:

- Доц. д-р Марија Мано Велевска, претседател
- Проф. д-р Јасмина Сиљаноска,
- Вон. проф. д-р Дивна Пенчиќ,
- Доц. д-р Горан Мицковски и
- Доц. д-р Александар Петровски,
- Даниела Василева, студент
- Сара Трајкова, студент

Претходно, во Комисијата за самоевалуација на Архитектонскиот факултет – Скопје членуваа студентите Ангела Каруловска и Александар Јаневски, назначени од Факултетското студентско собрание за 2020 година, и во тој период активно беа вклучени во активностите на Комисијата, особено во делот на Анкетите за оценување на квалитетот на наставата.

Спроведување на процесот на самоевалуација

Во процесот на самоевалуација се применуваат различни методи со цел поефикасен увид во состојбите на внатрешните организациони единици на Факултетот, мислењето на студентите за реализацијата на студиската програма, како и непосредни согледувања преку податоци презентирани од факултетските служби. За реално согледување на состојбите значајно е користењето на годишните планови и годишните извештаи што се базираат на ажурноста и транспарентноста во работата на Деканатот, како и останата релевантна документација со која располага Факултетот, а особено важно е и редовното спроведувањето на студентските анкети кои продуцираат обемен материјал за перцепцијата на студентите на образовниот процес на Факултетот и условите во кои тој се одвива.

Со цел интегрирано согледување на состојбите и нивното подобрување, при оценувањето на резултатите од спроведената самоевалуација се препознаваат и се анализираат предностите, слабостите, можностите и пречките во работата на Факултетот, претставени во сегментите:

- Генерален опис на Факултетот
- Наставно-образовен процес
- Соработка со јавноста и меѓународна соработка
- Научно-истражувачка и апликативна дејност
- Останати активности и дејности на Факултетот
- Просторни и финансиски услови на работење
- Студентски анкети за оценка на квалитетот на наставата

Врз база на сето тоа, издвоени се клучните согледувања и препораки, како заклучок на овој Извештај за процесот на самоевалуација на Архитектонскиот факултет при Универзитет „Св.кирил и Методиј“ во Скопје за периодот 2019-2021 година, односно за академските години 2019/2020 и 2020/2021.

2. ОПИС НА ФАКУЛТЕТОТ

Историјат на Факултетот

Архитектонскиот факултет е еден од 24-те факултети во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ од Скопје, најголемиот од државните Универзитети во Република Северна Македонија. Факултетот е основан во 1949 година како отсек на Техничкиот факултет при Универзитетот. До 2004 година Факултетот е единствената високообразовна институција во земјата што подготвува кадри од областите на архитектурата и урбанизмот и од специјализирани стручни подрачја поврзани со нив.

Од своето формирање до денес, Факултетот поминува низ неколку развојни фази: Од 1949 до 1954 година образованието по архитектура се одвива на архитектонскиот отсек на Техничкиот факултет; од 1955 година Факултетот продолжува да работи како архитектонски оддел на Архитектонско-градежен факултет; за да во 1976 година архитектонскиот оддел прераснува во самостоен Архитектонски факултет.

Од учебната 2007/2008 година во рамките на прилагодувањето на студиската програма кон Болоњскиот процес и примена на Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) Факултетот работи според нова програма на единствени петгодишни студии од прв и втор циклус.

Во текот на повеќе од седум децении постоење и работење, на Архитектонскиот факултет при УКИМ, свое образование стекнале повеќе од 6000 архитекти, урбанисти и планери. Низ времето, Архитектонски факултет преку различните студиските програми има обезбедено образование на архитекти на сите академски циклуси.

Од 1991 година, во континуитет, Архитектонскиот факултет ја организира Меѓународната летна школа за архитектура. Во работата на Летната школа во изминатите триесет години учествувале над илјада студенти и ментори, од кои околу шестотини и педесет домашни и преку триста студенти и ментори од различни земји од Европа и светот. Треба да се истакне дека во рамките на Универзитетот, по Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура, Летната школа за архитектура што ја организира Архитектонскиот факултет е втора по должината на своето постоење, како комплементарна институционална форма на стекнување знаења од овој вид.

Во изминатите седумдесет и две години постоење и работа, преку залагањата на наставниот кадар, Архитектонскиот факултет се етаблира како институција со високи образовни стандарди која ужива углед во регионот и пошироко како високообразовна институција што овозможува стекнување на професионални компетенции и квалитетни теориски и практични знаења од областите на

архитектонското проектирање, урбанистичкото планирање и обликување, историјата на архитектурата и ревитализацијата и заштитата на градителското наследство, архитектонските конструкции, современите технологии на градење и методите на управување со процесите на проектирање и градење и вештини во областа на графичките комуникации.

Организациона структура на Факултетот

Во организациска смисла, а за потребите на вршење на наставната и научно-истражувачката дејност, на Факултетот постојат пет институти како внатрешни организациони единици, поврзани со соодветните научно-истражувачки области, развојни и фундаментални проекти:

- Институт за архитектонско проектирање;
- Институт за урбанизам;
- Институт за високоградба;
- Институт за графички комуникации;
- Институт за заштита на градителското наследство и историја на архитектурата и уметноста.

За практично изведување на наставно-образовната, научно-истражувачката и применувачката дејност вршење на својата дејност, Факултетот има формирано лабораторија.

Во рамките на Архитектонскиот факултет функционира и библиотека која што ја собира, ја уредува и ја распоредува научната, студиската и истражувачката литература за потребите на студентите, како и на наставниот и соработничкиот кадар на Факултетот. Покрај тоа библиотеката на Факултетот учествува и дава свој придонес во креирањето на политиката на библиотечното работење во рамките на интегрираниот библиотечен систем на Универзитетот.

Архитектонскиот факултет има формирано Центар за кариера што се грижи за воспоставување на соработка со компаниите од соодветните области како можност за работа на студентите по завршувањето на студиите, како и за одржување на контакти со завршените студенти на Факултетот.

3. НАСТАВНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

Студиски програми

Наставата на Архитектонскиот факултет се изведува според студиска програма на единствени петгодишни студии по архитектура од прв и втор циклус, со примена на Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС). По завршувањето на единствените петгодишни студии од прв и втор циклус, студентите стекнуваат звање магистер инженер архитект (Master of Architecture) кое согласно Законот за градење е предуслов за пристап до професијата архитект и за стекнување на овластување од Комората на овластени архитекти и овластени инженери.

Почнувајќи од учебната 2018/2019 година, новозапишаните студенти на Архитектонскиот факултет студираат според акредитирана програма за интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, акредитирана во 2018 година. Истовремено, студентите запишани во периодот 2013-2018 година, продолжуваат да студираат според студиската програма од претходниот период. Поаѓајќи од очекувањата дека преклопување на две, или повеќе студиски програми во исто време во извесна мера го усложнува организирањето на наставата, во студиската програма акредитирана за периодот 2018-2023 се вградени благи измени и дополнени во однос на претходната. Тоа обезбедува континуитет во наставно-образовната дејност, но и неопходно прилагодување на наставата на актуелните потреби и околности.

Правилата на студирање според програмата за интегрирани петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура започнати во периодот 2013-2018 година овозможуваат, по барање на студентот, по завршувањето на третата година на студии да се полага интермедијарен завршен испит со што се стекнува звањето „инженер архитект“ (Bachelor of Architecture).

Заради континуирираниот интерес на студентите кои дипломираше според старата студиска програма, пред воведувањето на кредит-трансфер системот, со која се здобиле со звањето дипломиран инженер архитект, Факултетот овозможува нивно запишување во рамките на вториот циклус на единствени петгодишни студии по архитектура од прв и втор циклус со цел стекнување на звањето „магистер инженер архитект“ (Master of Architecture),

Во разгледуваниот период (2019-2021 година), на Факултетот не постојат студии од трет циклус, но во 2021 година започна процесот на акредитација на студиска програма од трет циклус со изработка на Елаборат за студиската програма на трет циклус- докторски студии по архитектура и урбанизам во рамките на Докторската школа на УКИМ.

Реализацијата на студиските и предметните програми

Интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура на Архитектонскиот факултет се одвиваат согласно акредитираните студиски

програми и усвоените правилници. Тие траат пет години, односно десет семестри. За успешно завршување на студиите студентот потребно е да освои најмалку 300 кредити од предметите предвидени со студиската програма и 4 кредити од задолжителната практика, при што стекнува звање магистер инженер архитект.

Учебната година започнува на 1 октомври и завршува на 30 септември следната календарска година. Учебната година се организира во зимски семестар кој почнува на 1 октомври и летен семестар со почеток на 1 февруари следната година. Еден семестар се реализира во текот на 19 недели во кои што се извршуваат сите активности, обврски и задолженија на наставниците и студентите утврдени со студиската програма и предметните програми. Наставата во семестарот се реализира според следниот распоред:

- 15 недели предавања/вежби/студио/колоквиуми;
- 4 недели испитни сесии.

Планот за реализација на наставата по предметите, односно распоредот на датумите/термините за реализација на наставата заедно со предметната програма (предавања, вежби, други активности), е објавена од секој наставник на почетокот на семестарот на огласната табла на предметот и на веб страната на Факултетот.

Студентите задолжително присуствуваат и учествуваат во сите форми на изведување на наставата предвидени со предметната програма, како што се: предавања, работа во студио, работа на вежби, колоквиуми, изработка на магистерскиот труд итн. Бројот на бодовите за активностите се утврдува со предметната програма за секој предмет поединечно.

Главниот предизвик во реализацијата на наставата со кој Архитектонскиот факултет – Скопје се соочи на почетокот на летниот семестар 2019/2020 година, беше обезбедувањето на континуитет во образовниот процес во услови на здравствена криза предизвикана од пандемијата на вирусот Ковид-19. Наставата на Архитектонскиот факултет е прекината на 11.3.2020 заради неопходноста од заштета на здравјето и спречување на ширењето на вирусот, непосредно пред воведувањето на вонредна состојба во државата. Факултетот пристапи системски и организирано со справувањето со новонастанатата ситуација, донесувајќи Одлука за реализација на настава на далечина (онлајн настава), како и за настава со физичко присуство во услови на вонредна состојба. Наставниците соодветно ги усогласија наставните материјали, проектните задачи и динамиката на обврски на студентите, со цел целосна и успешна реализација на наставата. Во организациска смисла, беше подготвен алтернативен распоред на часовите и календар на обврските за летниот семестар, 2019/2020, како и за следната 2020/2021 година што целосно се одвиваше „на далечина“, со исклучок на колоквиуми и испити во летната и есенската испитна сесија за кои наставниците сметаа дека е потребно да се одвиваат со физичко присуство на студентите во просториите на Факултетот, целосно почитувајќи ги пропишаните мерки и протоколи за заштита и спречување на ширење на вирусот Ковид-19.

Во текот на летото 2020 година, во соработка со Ректоратот на Универзитетот Св.Кирил и Методиј, а со цел обезбедување на неопходната техничка поддршка во реализацијата на наставата на далечина, за сите студенти, наставници и соработници беше обезбеден пристап до дигиталната платформа Microsoft Teams, преку која се одвиваше целокупната настава во академската 2020/2021 година.

Наставно-научен, соработнички и административен кадар

Во периодот од 2018-2020 год. составот на наставно-научниот кадар, соработничкиот кадар и административниот кадар се намалува, тренд кој е континуирано присутен повеќе од една деценија. Притоа бројот на запишани студенти во прва година на Архитектонскиот факултет е ист.

Намалениот број на наставно-научниот кадар предизвикува негова преоптовареност со обврски во наставата, недозволувајќи тој да биде вклучен во поголем обем во научно-истражувачката работа, научни проекти и стручно-апликативната дејност. Во јануари 2021 година, во работен однос на Архитектонскиот факултет стапија 14 соработници со звање асистенти. Тоа допринесува првенствено кон подобрување на квалитетот на наставата и посоодветна распределба на ангажманот меѓу наставниците. Меѓутоа, ако се направи споредба на ангажираноста на наставниот кадар во летниот семестар 2019/2020 година (кога броеше вкупно 28 члена) со ангажираноста на наставниот кадар во летниот семестар 2020/2021 година (кога по вклучувањето на 14 асистенти, наставниот кадар брои вкупно 41 член), просечната ангажираност по член не е многу променета: во летниот семестар 2019/2020 година просечниот број на часови по учесник изнесува 3 часа предавање и 11 часа вежби (вкупно 14 наставни часа неделно), додека состојбата со ангажираноста на наставниот кадар во летниот семестар 2020/2021 година изнесува 1,7 часа предавање и 11,3 часа вежби (вкупно 13 наставни часа неделно). Тоа се должи на фактот дека во наставата во летниот семестар 2019/2020 година се ангажирани 28 демонстратори и 1 стручен соработник, а во летниот семестар 2020/2021 година нивниот број е намален на 18 демонстратори. Различниот (намален) обем на часови предавања се должи на промените во студиската програма. Треба да се забележи уште и дека споредбата е направена за степенот на ангажираност на наставниот кадар во летниот семестар што е генерално помал во споредба со зимскиот семестар.

Покрај тоа, треба да се напомене дека во периодот од 2022-2025 година, пет редовни професори ќе се пензионираат (два ред. професори од Институтот за проектирање, два ред. професори од Институтот за урбанизам, и по еден ред. професор од Институтот за високоградба и од Институтот за заштита на градителското наследство, историја на архитектурата и уметност), со што вкупниот број на наставно-научен кадар ќе се намали за 20% и ќе изнесува само 19 наставници. Оттаму, останува актуална потребата за континуирано обновување и понатамошно зголемување на наставно-научниот и соработничкиот кадар на АФ, со цел да се овозможи негова редовна обнова, која што ќе овозможи прикладна транзиција, трансфер на вештини од страна на повозрасниот кадар и подготовка на подмладениот кадар за напредување во

звање, а притоа да се надоградуваат системските вредности и квалитет кој што Архитектонскиот факултет успешно ги одржува веќе 70 години.

Административниот кадар на Архитектонскиот факултет исто така бележи намалување и нужно е што поскоро да се овозможат нови вработување со што ќе се овозможи непречено и навремено извршување на секојдневните активности во сите сегменти на работа на Факултетот.

Во Табела 1 е прикажана бројната состојба и основната структура на кадарот на Архитектонски факултет-Скопје за разгледуваните години (2019/2020 и 2020/2021 год.), во споредба со годината што претходи, односно што следува.

Табела 1 Преглед на кадар на Архитектонскиот факултет

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Наставно-научен кадар				
Редовни професори	10	10	10	11
Вонредни професори	11	11	14	12
Доценти	8	5	2	2
Вкупно	29	26	26	25
Соработнички кадар				
Асистенти	0	0	0	14
Вкупно	0	0	0	14
Лаборанти				
	2	2	2	2
Административен кадар				
Високо образование	10	10	10	9
Средно образование	5	5	5	5
Основно образование	2	2	2	2
Вкупно	17	17	17	16
Севкупно	46	45	45	57
* податоците за секоја учебна година ја изразуваат состојбата со пресек на 1 октомври				

Во Табела 2 е прикажан бројот на пензионирани лица од наставно-научниот кадар по години, за разгледуваните години (учебната 2019/2020 и 2020/2021 година), а во споредба со годината што им претходи, односно што следува.

Табела 2 Број на пензионирани наставници

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Пензионирани	3	1	1	1
* податоците за секоја учебна година ја изразуваат состојбата со пресек на 1 октомври				

Поради фактот што скоро цела декада на Архитектонскиот факултет- Скопје не се одржува трет циклус на студии на факултет, значителен дел од наставно-научниот кадар докторските студии ги заврши на други институции во Македонија и во странство. Во 2021 год. еден вработен на Архитектонскиот факултет се стекна со научен степен доктор на науки на Архитектонскиот факултет во Универзитетот во Белград, Србија. Во разгледуваниот период (2018-2021 година) Факултетот активно работи на градење на студиска програма за трет циклус студии. Како резултат на континуираната работа и заложба на одговорните тела и на целокупниот наставен кадар на Факултетот, во текот на учебната 2020/2021 година е изработена Студиска програма на Докторски студии по архитектура и урбанизам што е акредитирана и почнува да се реализира во зимскиот семестар, 2021/2022 година. Формиран е Совет на трет циклус - Докторски студии по архитектура и урбанизам на АФ при УКИМ и акредитирани се 18 ментори.

Студенти

Актуелните студиски програми за интегрирани студии од прв и втор циклус на Архитектонскиот факултет -Скопје се акредитирани за 600 студенти, што во извесна мера се надминува низ годините, со тоа што бројот на активни студенти постојано осцилира поради менување на статусот и испишување во текот на семестарот. Тоа се забележува во различниот број на студенти запишани во зимскиот и летниот семестар од иста учебна година – прикажани во табелите што следуваат. Во табеларните прикази на состојбата, покрај разгледуваниот период (учебните години: 2019/2020 и 2020/2021), за споредба се прикажани и податоци за претходната, односно следната учебна година.

Табела 3 Број на запишани студенти по студиски години

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Вкупно запишани студенти	706	710	738	717
Новозапишани (првпат запишани)	142	138	124	101
Запишани во десети семестат	16	83	103	121
Завршени-магистерски испит	95	40	119	22
Завршени-Интермедијарен испит	10	3	8	4
* Податоците се преземени од Iknow системот и се однесува на број на студенти запишани во зимскиот семестар во соодветната учебна година.				

Од анализата на структурата на студентите според нивниот пол (Табела 4) може да се забележи доминантност на лицата од женски пол и тоа со застапеност од 75% во разгледуваниот период од двете учебни година, што е речиси идентичен со претходните три години (периодот од 2016 до 2019 год).

Табела 4 Полова структура на студенти

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Број на женски лица	480 (75%)	485 (75%)	511 (75%)	527 (76%)
Број на машки лица	162 (25%)	161 (25%)	166 (25%)	168 (24%)
* податоците за учебна 2018/2019; 2019/2020 и 2020/2021 година се преземени од Iknow системот за летниот семестар во тековната академска година.				

Во Табела 5 е прикажана структурата на студенти според начинот на финансирање на студиите. Во периодот од 2018-2021 година, студентите кои се запишани во државна квота претстауваат 44%, со кофинансирање – 53%, а студентите со еден родител или кои не плаќаат учествуваат со по 1%.

Табела 5 Број на студенти според начин на финансирање

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Државна квота	286	285	294	310
Еден родител	7	7	6	6
Кофинансирање	344	347	369	371
Не плаќа	5	7	8	8
Странци	/	/	/	/
Вкупно	642	646	677	697
* податоците за учебна 2018/2019; 2019/2020 и 2020/2021 година се преземени од Iknow системот за летниот семестар во тековната академска година.				

Бројот на студенти според националноста е прикажан во Табела 6, од каде може да се види дека се почитувани квотите за малцинствата. Во просек, во учебните години од 2018-2022, застапеноста на Македонците е 80%, Србите – 3%, Турците – 3%, Албанците-9%, а Власите, Бошњаци и Ромите се застапени со помалку од 1%.

Табела 6 Број на студенти според националноста

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Македонци	534	528	556	564
Срби	16	19	19	21
Турци	21	23	25	23
Албанци	54	58	59	65
Власи	8	7	4	6
Бошњаци	3	4	8	9
Роми	2	2	1	1
Се изјасниле под - друго	4	5	5	6
Вкупно	642	646	677	697
* податоците за учебна 2018/2019; 2019/2020 и 2020/2021 година се преземени од Iknow системот за летниот семестар во тековната академска година.				

Проодноста по години е невозможно да се анализира во овој извештај со оглед дека iKnow системот од кој се прибавуваат тие податоци не овозможува прецизни излезни податоци. Во продолжение е прикажан просечниот успех на студентите според различни категории, за разгледуваните учебни години (2019/2020 и 2020/2021), при што е презентираан и податок за претходната учебна година како споредбена. Податоците во табеларните прегледи за учебна 2018/2019; 2019/2020 и 2020/2021 година се преземени од Iknow системот за летниот семестар во тековната академска година. Во самоевалуацијата на резултатите од полагањето на студентите, разгледувани се податоците од летната сесија во секоја од трите последователни години (разгледуваните две и една претходна како споредба), со оглед дека таа е најобемна сесија.

Резултатите од полагањето се прикажани во табела 7, а може да се воочи дека просечните вредности се во рамките на 7,75 - 7,89.

Доколку се анализираат периодите пред 2020 год. и по неа, како пресечна година со појавата на пандемијата, може да се воочи дека просечната оцена не отстапува значително.

Од тоа може да се заклучи дека квалитетот на одржувањето на наставата на далечина е задоволителен и дека квалитетот на знаењата на студентите е еднаков, под претпоставка дека останатите фактори и критериуми при оценување се задржани од страна на наставниците во периодот на пандемијата.

Табела 7 Резултати од полагање

	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Број на студенти	642	646	677
Просечна оцена	7,89	7,87	7,75

Просечниот успех на студентите разгледуван според полот (Табела 8) има приближно еднакви вредности. Отстапката на просечните резултати изнесува 3% во корист на женските лица, освен во учебната 2020/2021 год. кога отстапката изнесува 6% повисоки просечни оцени кај женските лица.

Табела 8 Просечен успех на студентите според полот

	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Просечна оцена на женски лица	7,95	7,93	7,86
Просечна оцена на машки лица	7,72	7,70	7,39

Просечниот успех на студентите разгледуван според начинот на финансирање (Табела 9) прикажува повисоки резултати кај студентите запишани во државна квота во споредба со сите останати, за приближно 10%. Во претходниот период на анализа за 2016-2019 год., не се констатирани значајни отстапки помеѓу студентите од различни категории. Повисокиот успех на студентите во државна квота има голема веројатност да се должи до начинот на селекција и рангирање на студентите при нивното запишување што се врши според нивниот успех од средното образование и успехот на приемниот испит. Оттука, се истакнува

важноста за одржување приемен испит на АФ и понатаму, со цел избор на квалитетни и посветени студенти кои заслужуваат поддршка на нивното финансирање во текот на студирањето.

Табела 9 Просечен успех на студентите според начинот на финансирање

	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Државна квота	8,20	8,17	8,13
Еден родител	7,74	7,74	7,72
Кофинансирање	7,64	7,63	7,47
Не плаќа	7,53	7,55	7,58

Просечниот успех на студентите разгледуван според националноста (Табела 10) има приближно еднакви вредности, што укажува на оценување базирано на знаење и резултати по предметните програми.

Табела 10 Просечен успех на студентите според националноста

Просечни оцени во втора сесија			
	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Македонци	7,92	7,90	7,78
Срби	7,82	7,93	7,94
Турци	7,66	7,56	7,21
Албанци	7,77	7,73	7,56
Власи	7,69	7,62	7,41
Бошњаци	7,82	7,68	7,63
Роми	/	/	7,49

4. РЕЗУЛТАТИ ОД АНКЕТИРАЊЕТО НА СТУДЕНТИТЕ

Со Анкетата за оценување на квалитетот во наставата, студентите на Архитектонскиот факултет имаат можност да го искажат своето мислење за работата на предметните наставници и на соработниците вклучени во изведувањето на наставата, што обезбедува своевидна слика за квалитетот на целокупната настава по предметите. Анкетите содржат прашања поврзани со: достапноста за консултации и комуникација; квалитетот на изведување на наставата и начинот на изложување на наставната материја; корисноста на графичките вежби; објективноста при оценувањето; обезбедувањето на соодветен материјал за учење; односот кон студентот; подготвеноста за предавањата/вежбите; редовноста на часовите и рационалното искористување на времето; тежината на барањата по предметот и испитот; усогласеноста на вежбите со предавањата и нивната временска координација; присуството на студентот на наставата.

Анкетата се врши за секој завршен семестар, во периодот на запишување на следниот семестар. За поефикасно спроведување и средување на податоците од студентските анкети, од 2015 година Факултетот користи софтвер што им овозможува на студентите процесот на анкетирање да го спроведат анонимно, преку интернет, а резултатите се генерираат во Извештај за секој поединечен учесник во наставата, за секој поединечен предмет реализиран во семестарот.

За разгледуваниот период во овој Извештај (академските години: 2019/2020 и 2020/2021) спроведени се четири Анкети, секоја обработена одделно и презентирана во Извештај:

- Резултатите презентирани во **Извештајот од Анкетата за оценување на квалитетот на наставата во зимскиот семестар од учебната 2019/2020 година** се базираат на вкупно 54565 валидирани прашања. Добиени се вкупно 90 валидни поединечни анкетни резултати, по наставен предмет и учесник од наставниот и соработнички кадар на Факултетот –резултати, од кои 70 за сите 29 членови на наставниот кадар на Архитектонскиот факултет и 9 за дел од ангажираните соработниците во наставата. При тоа се опфатени 55 предмети прослушани во зимскиот семестар на учебната 2019/2020 година. Изостануваат предметите за кои не биле направени анкети за оценување на квалитетот на наставата од страна на студентите на Архитектонскиот факултет, односно не биле соодветно предадени од страна на студентите.

Оценките кои произлегуваат од Анкетата укажуваат на високо ниво на квалитет на наставата и наставниот кадар.

- Резултатите презентирани во **Извештајот од Анкетата за оценување на квалитетот на наставата во летниот семестар од учебната 2019/2020 година** се базираат на вкупно 53.110 валидирани прашања. Добиени се вкупно

74 валидни поединечни анкетни резултати, по наставен предмет и учесник од наставниот и соработнички кадар на Факултетот –резултати, од кои 55 за сите 29 членови на наставниот кадар на Архитектонскиот факултет и 19 за 17-мина од ангажираните соработниците во наставата. При тоа се опфатени 42 предмети прослушани во летниот семестар на учебната 2019/2020 година. Изостануваат предметите за кои не биле направени анкети за оценување на квалитетот на наставата од страна на студентите на Архитектонскиот факултет, односно не биле соодветно предадени од страна на студентите.

Оценките кои произлегуваат од Анкетата укажуваат на високо ниво на квалитет на наставата и наставниот кадар.

- Резултатите презентирани во **Извештајот од Анкетата за оценување на квалитетот на наставата во зимскиот семестар од учебната 2020/2021 година** се базираат на вкупно 45232 валидирани прашања. Добиени се вкупно вкупно 65 валидни поединечни анкетни резултати, по наставен предмет и учесник од наставниот и соработнички кадар на Факултетот за сите 29 членови на наставниот кадар на Архитектонскиот факултет. При тоа се опфатени 41 предмети прослушани во зимскиот семестар на учебната 2021/2021 година. Изостануваат предметите за кои не биле направени анкети за оценување на квалитетот на наставата од страна на студентите на Архитектонскиот факултет, односно не биле соодветно предадени од страна на студентите.

Оценките кои произлегуваат од Анкетата укажуваат на високо ниво на квалитет на наставата и наставниот кадар.

- Резултатите презентирани во **Извештајот од Анкетата за оценување на квалитетот на наставата во летниот семестар од учебната 2020/2021 година** се базираат на вкупно 33907 валидирани прашања. Добиени се вкупно вкупно 106 валидни резултати за сите членови на наставниот кадар на Архитектонскиот факултет, вклучително и соработниците-асистенти.. При тоа се опфатени 38 предмети прослушани во зимскиот семестар на учебната 2021/2021 година. Изостануваат предметите за кои не биле направени анкети за оценување на квалитетот на наставата од страна на студентите на Архитектонскиот факултет, односно не биле соодветно предадени од страна на студентите.

Оценките кои произлегуваат од Анкетата укажуваат на високо ниво на квалитет на наставата и наставниот кадар.

Во Извештаите од анкетите изостануваат предметите за кои не биле направени анкети за оценување на квалитетот на наставата од страна на студентите на Архитектонскиот факултет. Возможно е дел од учесниците во настава, особено од групата на соработници (демонстратори и стручњаци од пракса) да не се вклучени во Анкетата, од причина што таа се спроведува во време кога сè уште не е усвоен Ангажманот на наставниците и соработниците за конкретниот семестар, па оттаму не е навремено ажурирана листата во компјутерскиот систем.

Резултатите од секоја спроведена Анкетата за оценување на квалитетот на наставата се презентираат пред Наставно-научниот совет на Факултетот, а по нивно усвојување се објавуваат на веб страната на Архитектонски факултет-Скопје.

5. НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА И АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Во периодот од 2019-2021 година научно-истражувачката работа и учеството на меѓународни научно-истражувачки проекти на Архитектонскиот факултет беше обележана и дефинирана од рестрикциите и условите кои произлегоа од мерките за справување со здравствената криза од пандемијата со Ковид-19 вирусот.

Научно-истражувачка дејност

Со оглед на ограничениот пристап до средства за научно-истражувачка работа, во разгледуваниот период (учебните 2019/2020, и 2020/2021 години), Факултетот се фокусира на учествата во проекти финансирани во рамките на заедничките средства на Универзитетот или од страна на тела на Европската унија.

Секоја година Факултетот номинира проект на Конкурсот за доделување средства за финансирање на научно-истражувачки проекти на факултетите и научните установи во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кои се развиваат во релевантни трудови: „Бараки, монтажни домови во периодот на постземјотресната обнова на градот Скопје“ (2019/2020), и „Нови индустрии на стари локации“ (2020/2021 година).

Во разгледуваниот период, Архитектонскиот факултет е активен член во меѓународниот проект ROCK (Regeneration and Optimization of Cultural Heritage in Creative and Knowledge Cities) финансиран во рамки на програмата Хоризонт 2020 на Европската комисија. Архитектонскиот факултет е вклучен како локален партнер, во реализација на проектот EUCANET, финансиран во рамките на програмата Europe for Citizens на EACEA. Проектот е завршен 31.12.2020 година.

Паралелно, продолжува активното учество и поддршка на учество на наставниот кадар од Архитектонскиот факултет – Скопје во меѓународната академска мрежа COST (Cooperation in Science and Technology) на Европската комисија.

Во периодот на разгледуваните години, Факултетот финансиски помогнал учество на повеќе од 20 наставници на меѓународни семинари, конференции и студиски патувања.

Во периодот 2019-2021 година, реализирани се неколку сесии на традиционалната Меѓународна летна школа по архитектура (28 сесија „Конфигурација“, 29 сесија „Омаж на заедништвото“, 30 сесија „Essential Place“) на која активно учество земаа учесници од редот на наставниот кадар на Факултетот, реномирани гости-предавачи од странство, како и студенти од нашата и други земји. Наставници и студенти од Факултетот земаа активно учество и на 3-тата Демирхисарската летна школа 2019.

Апликативна дејност

Во изминатите години, особено внимание се посветува на создавање на услови за реализација на апликативната работа на Факултетот, организирање на стручно-образовни обуки и тренинг програми за професионалци, во области релевантни за архитектонската професија. Покрај тоа, на барање на органи на локалната самоуправа, правни и физички лица Факултетот изврши повеќе консултантски услуги и изготви стручни мислења и судски вештачења од областите на сопствената експертиза.

Во периодот 2019-2021 за потребите на Факултетот формирани се работни групи и изработени се проекти за реконструкција на наставниот простори во рамките на факултетската зграда. Изработен е проект за замена на електричната инсталација во компјутерскиот центар на Факултетот.

Во 2020 изработено е идејно архитектонско решение за адаптација на објектот на ФДУ за подобрување на пристапноста за лица со хендикеп. Во текот на 2020 година, а во соработка со МОН и ЕБОР започна третата фаза на проектот обезбедување пристапност на зградата на Архитектонскиот факултет во Скопје за лица со хендикеп.

Во периодот 2019-2021 година, потпишани се договори и реализирана е соработка со ДСУЛУД „Лазар Личеноски“ во Скопје, при УКИМ во Скопје, Агенција за планирање на просторот на РСМ, НУ Конзерваторски центар-Скопје, во рамки на која изработени се апликативни проекти од страна на Архитектонскиот факултет.

Преку овие ангажмани на наставниците, Архитектонскиот факултет постепено ја реафирмира својата експертска улога во општествените текови и во преносот на знаења и добри практики во локалната и меѓународната заедница, потврдувајќи ја својата општествена одговорност како активен креатор на политики за одржлив развој на градовите и општеството.

6. СОРАБОТКА СО ЈАВНОСТА И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Покрај својата позиција во академската заедница, Архитектонскиот факултет постојано работи и на градење и одржување на својата позиција во пошироката општествена и стручната јавност. Во таа смисла, во разгледуваниот период (учебните 2019/2020 и 2020/2021 години), Факултетот реализира активности за зголемување на својата општествена, научна и стручна улога преку градење на стратешки локални и меѓународни партнерства, промоција и имплементација на научно-образовни и стручно образовни програми и активности, работа на научни проекти и изработка на стручни студии и проекти.

Договори за соработка

Во период 2019-2021, Архитектонскиот факултет потпиша Меморандум за разбирање и соработка со Јавното претпријатие „Куманово план“ од Куманово, како и договори за изработка на архитектонско-урбанистички студии, планска програма и физибилити студија со Град Скопје, Општина Велес и УНДП.

Врз основа на потпишаните договори за соработка со единиците на локалната самоуправа овозможено е воведување и обработка на теми и задачи во архитектонските и урбанистичките студии кои се од важност за развојот на локалните заедници во градовите и селата во земјата.

Во изминатиот период Факултетот и покрај рестрикциите и специфичните услови настанати со Ковид-19 пандемијата, ја продолжи својата воспоставена комуникација со факултетите по архитектура во регионот и многу пошироко. Како резултат на меѓународната соработка на Факултетот во овој период се остварија низа формални и неформални средби со претставници на универзитети и факултети, организации и поединци со намера да се испитаат можностите и начините на меѓусебна соработка со Архитектонскиот факултет.

Со тоа се продолжуваат напорите на Факултетот за остварување на соработки со што повеќе факултети. До сега, Архитектонски факултет - Скопје има голем број на меѓународни и регионални партнери со кои има склучено договори за соработка:

- Politecnico di Torino, Torino, Italy
- Univerza v Ljubljani – Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana, Slovenia
- “Ion Mincu” University of Architecture and Urbanism, Bucharest, Romania
- Academy of Arts, Architecture and Design in Prague, Prague, Czech Republic
- Universidad de Sevilla, Sevilla, Spain
- Sveučilište u Zagrebu Arhitektonski fakultet, Zagreb, Croatia
- Faculty of Architecture, University of Belgrade, Belgrade, Serbia

Во рамките на ERASMUS+ програмата за академска мобилност, Архитектонски факултет - Скопје има склучени билатерални договори со следните партнерски Универзитети:

- Politecnico di Torino, Torino, Italy
- University of the Basque Country, Faculty of Architecture, Bilbao, Spain
- Uniuversitat Ramon Llull, Faculty of Architecture, Barcelona, Spain
- Università degli Studi di Roma, Faculty of Architecture, Rome, Italy
- Univerza v Ljubljani – Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana, Slovenia

Академска мобилност

Во текот на 2020 година рестрикциите во меѓународниот транспорт суштински влијаат на реализацијата на плановите и програмите за академската мобилност. Во рамки на програмата за студентска мобилност Еразмус+ реализиран е едносеместрален студиски престој на студент од Архитектонскиот факултет – Скопје на Архитектонскиот факултет во Сан Себастијан при Универзитетот на Баскија во Билбао.

Визитинг професори

Успешно е реализирана соработката со повеќе факултети на Универзитетот од кои одреден број наставници учествува во изведувањето на наставата по дел од задолжителните и изборните предмети од студиската програма на Архитектонскиот факултет.

Исто така, дел од наставниците на Архитектонскиот факултет, излегуваат во пресрет на барањата на други факултети од УКИМ за изведување на наставата на предмети од областа на нивната научна и стручна експертиза.

Согласно со програмата за визитинг професори од меѓународно рангирани универзитети и за потребите на Архитектонскиот факултет поканети се визитинг професори за извршување високообразовна дејност на Факултетот за секоја од разгледуваните учебни години во овој Извештај.

Меѓународно вмрежување

Во периодот 2019-2021, Архитектонскиот факултет – Скопје во континуитет е полноправен член на ЕААЕ (Европска асоцијација за архитектонско образование), на DOCOMOMO (Меѓународен комитет за документирање и конзервација на објекти, места и соседства од Модернизмот) и CEEPUS (Соработка во областа на високото образование во Централна Европа).

Како дел од меѓународните активности и вмрежувањето на Факултетот, треба да се истакне и ангажираноста на голем дел од членовите од наставно-научниот кадар во повеќе меѓународни програми, како што се COST-акциите подржани од Европската унија, меѓу кои: CA17125 - Public Value Capture of Increasing Property Values; CA18204- Dynamics of place-making and digitization in Europe's cities; CA18126- Writing Urban Places. New Narratives of the European City (каде Вонр.проф. д-р Слободан Велевски е член на МС и раководител на една од работните групи); CA18137 European Middle Class Mass Housing (каде Проф. д-р Јасмина Сиљаноска и проф. д-р Влатко П.Коробар, се дел од МС, работните групи и акцијата). Членови на од наставно-научниот кадар на архитектонскиот факултет се активни учесници и во други форми на претставување како што се меѓународните ликовни изложби.

7. ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ И ДЕЈНОСТИ

Во рамките на активностите комплементарни со наставно-образовниот процес, Факултетот редовно организира и поддржува воннаставни активности, како предавања за студентите и пошироката јавност со предавачи од земјата и странство, работилници вон редовните наставни обврски, изложби во просторите на Факултетот или во местата кои се предмет на интерес во проекти работени во рамките на наставата или работилниците.

Отворени предавања

Паралелно со задолжителниот академски курикулум, Архитектонскиот факултет – Скопје континуирано развива паралелна програма, организирајќи низа јавни излагања и претставувања на домашни и странски предавачи како платформа за изучување и критичко согледување на релевантни теми од современата архитектонска теорија и пракса. Почнувајќи од учебната 2017/2018 година, на Факултетот е воспоставена образовната платформа „Нови Дијалози“, замислена како серија од јавни излагања што претставува паралелна програма што ја дополнува формалното образование на Факултетот. Само во првиот семестар од разгледуваниот период, и последен семестар пред почетокот на пандемијата ковид-19, остварени се шест јавни претставувања во рамки на воннаставната платформа: две во програмата „360“, и по една од програмите „Практоскоп“, „Фактотум“, „Архитектура“ и „Филм“. Непосредно по прекилот на наставата поради појавата на пандемијата Ковид-19, беше страртувана програмата „Остани дома- учи од фотеља“ преку интернет страната на Факултетот, во рамки на која, во текот на 100 последователни денови секојдневно се споделуваа избор од јавно достапни предавања од повеќе генерации архитекти, пејзажни архитекти, дизајнери и уметници со богато творечко искуство и значајно влијание врз современите текови на светската архитектура.

Во периодот пред почетокот на пандемијата и пред затворањето на образовните објекти за масовна посета, на Факултетот се одржаа три предавања од серијата „Декански предавања“, во текот на зимскиот семестар 2019/2020 година, додека во текот на следната академска година реализирани се уште осум онлајн предавања од еминентни странски професори и истражувачи во архитектурата.

Меѓународна летна школа за архитектура

Од 1991 година, Архитектонскиот факултет во континуитет ја организира Меѓународната летна школа за архитектура. Првите 26 сесии (до 2017 година) Летната школа традиционално се одржува во Манастирот Св.Јоаким Осоговски кај Крива Паланка, а од 2017 година Меѓународната летна школа за архитектура се одвива во селото Лазарополе. Воспоставениот формат, и позитивното

искуство од принципот секоја сесија да се реализира на одредена тема, зададена и водена од гостин-тутор (реномиран архитект и/или архитектонски педагог), сериозно е предизвикана во условите што ги наметна пандемијата на вирусот Ковид-19. Иако новонастанатата ситуација во одржувањето на наставата, а особено рестрикциите во мобилност и директна комуникација, го менуваат предвидениот и претходно планираниот тек, сепак, со огромна заложба на дел од наставниот кадар на Факултетот, 29-тата сесија на Летната школа успева да се прилагоди на приликите и се одржува во видоизменета форма – како меѓународен студентски конкурс за Лазарополе, придружен со серија образовни активности на дигиталните платформи. На 29-тата сесија, насловена „Омаж на заедништвото“, раководена од Доц. д-р Мери Батакоја активно учество земаат реномирани гости од странство, учесници од редот на наставниот кадар на Факултетот, како и 35 студентски тимови од повеќе земји, со што се негува интернационалниот карактер на летната школа.

Поради ограничувањата предизвикани од пандемијата Ковид-19, и јубилејната 30-та сесија на Летната школа, неизбежно се реализира „на далчина“, преку дигиталните платформи. На сесијата насловена „Essential Place“, под раководство на фостинот-тутор Проф. Маруша Зорец од Словенија и Вонр.проф.д-р Ана Ивановска -Дескова од Архитектонскиот факултет – Скопје, активно учество земаат и други учесници од редот на наставниот кадар на Факултетот, реномирани гости-предавачи од странство, како и студенти од нашата и други земји.

Меѓународни архитектонски работилници, семинари и друго

Наставници и студенти од Факултетот земаат активно учество и на работилници и летни школи организирани од други факултети, во земјата и странство, меѓу кои: 3-тата Демирхисарската летна школа во манастирскиот комплекс во Слепче, во 2019 година и првото издание на работилницата CITY UPGRADE во организација на Универзитетот UTE од Еквадор и Националниот Универзитет од Аргентина во 2020 година.

Во 2019 година, на Архитектонскиот факултет се одржа една работилница насловена „Архитектурата како инфраструктура – архипелаг на иновации“, на која студентите имаа можност да работат со гостинот ментор Митеш Диксит од Универзитетот во Саракуза, како и еден меѓународен семинар за постдипломци во рамки на проектот „OIKONET“, на тема „Идниот дом: учење од минатото, неизвесност на сегашноста, парадигми за иднината“. Останатите планирани собири, како една меѓународна конференција закажана за мај 2020 година, неопходно се одложени поради новонастатите околности предизвикани од пандемијата.

Изложби

Како дел од политиката на отворање кон јавноста, особено стручната, Архитектонскиот факултет – Скопје негува практика на организирање Изложба на студентски трудови од архитектонските студија (ИАС) по завршувањето на секој семестар, низ просторите на факултетската зграда. Тоа овозможува увид на студентите и на јавноста во резултатите од работата во различните студиски

години, нивна компарација, како и транспарентност на резултатите од наставниот процес. Последната таква изложба одржана на Архитектонскиот факултет се однесува на семестралните студија од зимскиот семестар од учебната 2019/2020 година, додека резултатите од студијата реализирани за првпат „преку настава на далечина“ во летниот семестар од учебната 2019/2020 година се претставени преку Виртуелна изложба на архитектонските студија (ВИАС-2020) што како формат соодветствува на начинот на кој што е спроведена работата во текот на семестарот. Во учебната 2020/2021 година не се организирани изложби на студентски трудови во било каков облик.

Низ годините, Архитектонскиот факултет континуирано стимулира, помага и организира изложби на студентски трудови и надвор од зградата на Факултетот, како резултат на соработка со локална самоуправа или други институција, но истовремено и како чин на афирмација на работата на Факултетот во стручната и пошироката јавност. Како што директните соработки се намалуваат поради отежнатите услови за директна соработка и мобилност во време на пандемија, така и овие претставувања се сведени на два настана реализирани во почетокот на 2020 година: Изложба на студентските трудови работени во рамки на интегративното студио насловено „Училиште во парк“, под раководство на проф.д-р Михајло Зиновски, во КСП Центар-Јадро во Скопје; Изложба и презентација на студентските трудови работени во рамки на интегративното студио насловено „РАСТ 2.0: Наративи“, под раководство на Вонр. проф. д-р Слободан Велевски и Вонр. проф. д-р Марија Мано-Велевска, на Архитектонскиот факултет при ТУ Делфт во Холандија. Со интенција да се оржи континуитет во јавните презентации на работата и резултатите од наставниот процес, во 2021 година е организиран онлајн настан: јавна презентација на студентски задачи под наслов „Визии за просторен развој на град Скопје“ реализирани во рамките на предметот Урбанистичко обликување 2, раководен од Проф. д-р Дивна Пенчиќ, преку платформата Микрософт Тимс каде присуствуваат претставници на локалната самоуправа на Град Скопје, членови од Архитектонскиот факултет – Скопје, како и други заинтересирани стручни лица и граѓани.

Публикации

Како дел од пратечките дејности на Факултетот, Архитектонскиот факултет негува публицистичка активност.

Во разгледуваниот период (за учебните 2019/2020 и 2020/2021 година) Архитектонскиот факултет редовно издава публикации поврзани со својата наставно-образовната дејност. Во рамки на веќе воспоставената едиција „Проекти“ остварени се три изданија и тоа: две публикации од работата на Интегративното студио Обрасци на раст –за секоја сесија во двете учебни години, одделно- раководени од Вонр. проф. д-р Слободан Велевски и Вонр. проф. д-р Марија Мано-Велевска; и една публикација организирана околу серија магистерски работи раковорени од Доц.д-р Мери Батакоја на Архитектонскиот

факултет-Скопје. Покрај тоа, Факултетот издава и една публикација за активностите на Скопската жива градска лабораторија како дел од проектот ROCK- финансиран од програмата за истражување и иновации Хоризонт 2020 на Европската унија.

Други промотивни активности

Во рамки на програмата на Архитектонскиот факултет – Скопје за промоција и стимулација на дисеминација на знаења стекнати низ наставно-научната работа на наставниците на Факултетот континуирано се организираат, односно се поддржуваат активности на студентите и наставниот кадар.

Се доделуваат награди за студенти кои покажале особен успех, како што се наградите „Франк Менинг“- за најдобар студент на Архитектонскиот факултет во изминатата учебна година, Наградата за најдобро дипломиран студент, како и наградите на студентите кои постигнале највисок просек по студиските години. Традиционално, во организација на Инженерската комора на Македонија, а под покровителство на Претседателот на Република Северна Македонија, се доделува и наградата „Инженерски прстен“.

Со цел унапредување на практичните искуства на студентите по архитектура и нивното вклучување во решавање на професионални задачи, а кои се од интерес на локалната деловна и граѓанска заедница, се организирани и подржани низа студентски конкурси и работилници.

За промоција на образовниот и педагошкиот процес на Факултетот во насока на привлекување потенцијални студенти, се одржуваат јавни презентации во рамките на „Отворените денови“ на Универзитетот, како и самостојно во највисокорангираните средни училишта во градот Скопје.

На почетокот на зимскиот семестар 2019/2020 година, во Музејот на современа уметност во Скопје, Архитектонскиот факултет го одбележа 70 годишниот јубилеј од првиот одржан час на најстариот Технички факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Работата на Архитектонскиот факултет пред стручната и поширока јавност е промовирана и преку неговите дигитални комуникациски канали- веб страницата и фејсбук профил на Факултетот кои што во периодот на настава на далечина добиваат уште повеќе на значење и важност. Оттаму, неопходно е тие да се одржуваат тековно, редовно да се освежуваат со информации, но исто така нужно е сите информации да се обновуваат и подредуваат соодветно за лесно и јасно следење.

8. ПРОСТОРНИ И ФИНАНСИСКИ УСЛОВИ НА РАБОТЕЊЕТО

Материјално-просторни услови на Факултетот

Архитектонски факултет – Скопје располага со вкупно (брuto) 4516 m² простор наменет за изведување на наставната и истражувачката дејност. Тоа вклучува: амфитеатар со 182 седишта, амфитеатар со 90 седишта, 8 предавални-училници со вкупен капацитет за 600 студенти, лабораторија за информатички технологии со 20 седишта, работилница за практична настава (моделарство) со 20 седишта и лабораторија за научно-истражувачка работа. Опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност на Факултетот се состои од компјутерска опрема, проектори, CNC машина за обработка на дрво и машина за обработка на стиропор, плотер А0, печатари А3, вертикален скенер, скенер А3.

Ваквата квантитативна состојба одговара на основните портеби за работа на Факултетот и одржување на наставно-научните процеси. Со оглед на староста на објектот и инвентарот, Факултетот во изминатите во континуитет инвестира во осовременување и реновирање на просторот, особено во изминатите 4 години кога спроведува повеќе активности и инвестира во подобрување на просторните услови за настава, а инвестира и во опрема за поквалитетно одржување на наставата.

Во периодот 2019 – 2021 година што е предмет на овој извештај, отпочнати се и завршени повеќе големи интервенции во просторот и просториите на факултетот и спроведени се повеќе набавки на опрема за спроведување на настава. Целта на интервенциите е подобрување на просторните услови во училниците за одржување на настава, зголемување на капацитетите за одржување на настава и зголемување на комфорот и просторните услови во заедничките простории на факултетот.

Во овој период се спроведени следните активности:

- Во 2019 година извршена е замена на електричната инсталација во амфитеатарот и спроведена е климатизација на амфитеатар и голема сала и набавена информатичка опрема.
- Во 2020 година целосно е реновирана лабораторијата за информатички технологии. Со изведбата е обновен подот, сидните облоги и плафонот, поставен е систем за климатизација, и изведено ново осветлување и електрична инсталација.
- Во 2020 година извршена е набавка на персонални компјутери, сервер и друга опрема потребна за лабораторијата за информатички технологии.
- Во 2020 година поставена е нова мрежна инсталација за безжичен интернет на целата зграда на факултетот.
- Во 2020 година со цел подобрување на условите за одржување настава на далечина, набавени се табли за цртање за наставниците на факултетот.

- Во 2021 година продолжени се активностите за целосна реконструкција на амфитеатарот кој има капацитет од 182 места за студенти. Откако во 2019 година е изведена замена на сидните облоги во делот на предавачите, замена на влезните врати, поставување на нова електрична инсталација, и поставување на систем за климатизација, на почетокот на 2021 година е изведена темелна обнова на останатиот дел од амфитеатарот. Изведена е нова челична конструкција за трибинскиот дел на амфитеатарот и поставена е нова подлога за под. Набавени се, нова опрема за следење на наставата (столчиња и маси за трибинскиот дел од амфитеатарот) и катедра за професори. Во тек е поставување на под од линолеум, со што целосно ќе заврши процесот на реконструкција на амфитеатарот.

- Во 2021 година, започната е, и завршена изведбата на нов амфитеатар со капацитет за 90 студенти. Поранешната училница 115, е целосно реновирана и конвертирана во амфитеатар во кој ќе се одржуваат предавања на дел од наставата од вториот циклус на студии. Со изведбата се обновени подот, сидните облоги и плафонот, изведена е конструкција за трибина заради подобро следење на предавањата, инсталиран е систем за климатизација, и изведено ново осветлување и електрична инсталација. Во рамките на овој проект се набавени столчиња со подлога за пишување и катедра за професори.

- Во 2021 година, започната е, и завршена темелна обнова на вториот кат од јужното крило. Обновени се двете училници, коридорот и две помошни простории. Со изведбата се обновени подовите, сидните облоги и плафонот во сите простории, поставени се нови прозорци, поставен систем за климатизација, и изведено ново осветлување и електрична инсталација. Во рамки на проектот се набавени нови столчиња, маси и катедри за двете училници. Со проектот е оформен простор за сместување на две лаборатории кои ќе се користат од студентите и наставниот кадар на факултетот. Со проектот, коридорот пред училниците е конвертиран во простор за самостојна работа на студентите во периодот пред и после редовната настава.

- Во 2020 година, со цел збогатување на наставните активности и подобрување на наставата, набавена е опрема за лабораторија за моделирање и лабораторија за графички работи. Набавена е CNC машина за обработка на дрвени плочи за до А0 формат, плотер до А1 формат, повеќе скенери и принтери за помали формати.

- Во прилог на подигнување на капацитетите на инсталациите и безбедноста на зградата на Архитектонски факултет, во овој период е изведена целосно нова електрична инсталација (напојни кабли од трафостаница до нови катни разводни табли), на вториот кат од јужното крило и првиот кат од северното крило.

- Во прилог на подобрување на пристапноста и удобноста на зградата на Архитектонски факултет, во овој период е започната реализацијата на проект за прилагодување на објектот за непречен пристап и движење на лица со попреченост. Со проектот се предвидува поставување на лифт во јужно крило, поставување платформи за лица кои се движат со количка, на скалите кај

главниот влез на факултетот и скалите кај амфитеатарот. Проектот предвидува и прилагодување на тоалетите на прв кат во северно крило за лица кои се движат со количка, прилагодување на заедничкиот простор за движење на слепи лица и поставување визуелни знаци за полесна ориентација во зградата.

Финансиско работење

Успешното водење и управување на Факултетот е реализирано во рамките на финансиските можности, и покрај редуцираните човечки ресурси, намалените можности за административна и финансиска поддршка за реализација на наставата.

Преку навремено планирање и координирање на наставните активности (одржување на наставата, студиските патувања и изложбите), воспоставена е функционална врска помеѓу планираните годишни наставно-научни и други активности со буџетот на Факултетот.

Во овој период, покрај сопствените финансиски средства, преку Деканатот, се обезбедени значителни средства за покривање на дел од материјалните трошоци на студентите и на Факултетот: Голем дел од активностите што се однесуваат на реконструкција и обнова на наставниот простор, се остварени со наменски добиени средства обезбедени од капиталните инвестиции на Министерството за образование и наука, солидарниот фонд на Универзитетот, односно средства обезбедени од самофинансирачки активности на Факултетот.

За остварување на сите активности средствата се обезбедени од Министерството за образование и наука, Универзитетот и од сопствени приходи на факултетот. Деталната распределба на потрошените средства е составен дел од поднесените годишни финансиски извештаи на факултетот.

- Во 2019 година од МОН се искористени средства за реконструкција на електрична инсталација и за климатизација на амфитеатар и голема сала, како и речиси половина од потребните средства за набавка на информатичка опрема, додека останатите потребни средства за информатичка опрема за реновирање на амфитеатарот се обезбедени од сопствените средства на факултетот .

- Во 2020 година од МОН се инвестирани многу поголеми средства за информатичка и друга опрема и за реконструкција на електрична инсталација, а во тие набавки делумно ушествува и Факултетот со сопствените средства инвестирани за информатичка опрема и за реновирање на компјутерски центар.

- Во 2021 година средства од МОН се инвестирани за градежно занаетчиски работи за амфитеатар, аудиториум и јужно крило, како и за опрема за аудиториум, амфитеатар и училници во јужно крило. Од сопствени средства на факултетот обезбедена е информатичка опрема и лабораторија за енергетска ефикасност, како и реновирање на компјутерски центар.

Треба да се истакне дека најголем дел од изведените работи околу подобрувањето на условите за изведување на наставата се остварени со големо залагање и несебична поддршка на поединци од наставниот кадар на Архитектонскиот факултет – Скопје.

9. ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА И ПРЕПОРАКИ

Заклучоците и препораките кои беа резултат на спроведената самоевалуација можат да се синтетизираат во следните точки:

- Во сите студиски години наставата се спроведува согласно предметните програми со висок степен на квалитет, редовност и континуирано надградување. Како и во претходните години, покриеноста на наставата со кадар на Факултетот се одвива со зголемо оптеретување на наставниците и соработниците, чиј број е во континуирано намалување во подолг временски период. Вработувањето на 14 соработници во последниот семестар од разгледуваниот период, очекувано ги подобрува ваквите услови, но и покрај тоа вкупната ангажираност на целокупниот кадар во постојната студиска програма зборува за зголемен обем што неповолно се одразува на ангажираноста на кадарот во различните сегменти на делувањето на институцијата. Намалениот број на наставно-научен кадар предизвикува преоптовареност со обврски во наставата што директно го редуцира расположливото време за поголема ангажираност во научно-истражувачката и стручно-апликативната дејност што има непосредно влијание врз исполнувањето на критериумите за напредување во наставни и повисоки наставни звања.

Останува актуелна потребата за нови вработувања и во наставно-научниот кадар, но и во администрацијата на Факултетот.

- Постојниот научен ангажман првенствено се темели на учеството во меѓународни проекти и програми каде финансирањето е обезбедено од странски извори. Финансиските средства што ги обезбедуваат Универзитетот и Факултетот се недоволни за позначајна научно-истражувачка дејност, па оттаму потребата за ревидирање на политиките за стимулирање на научно-истражувачката работа, како што е навестено со предвидените промени во Правилникот за плати и надоместоци што одат токму во насока на поттикнување на научните истражувања со средства од буџетот на Факултетот.
- Иако во изминатите години, со огромно залагање и заложување на Факултетот, направени се повеќе и темелити зафати за подобрување на просторните услови за одвивање на наставата, потребни се позначајни инвестиции и во подобрувањето на условите за работа на факултетот во канцеларискиот простор.
- И покрај отежнатите услови на работа во периодот обележан со рестрикциите предизвикани од пандемијата со Ковид19, Архитектонскиот факултет останува посветен на својата основна дејност, и изнаоѓа начини за промовирање на своите научни, образовни и професионални достигнувања, како и вредносните критериуми што ја обликуваат професијата архитект.

Комисија за самоевалуација на Архитектонски факултет - Скопје

Вон. проф. д-р Марија Мано-Велевска, претседател

Проф. д-р Јасмина Сиљаноска, член

Вон. проф. д-р Дивна Пенчиќ, член

Вон. проф. д-р Горан Мицковски, член

Доц. д-р Александар Петровски, член

Даниела Василева, студент, член

Сара Трајкова, студент, член